

WEB 6: De kwalificatiestructuur beroepsonderwijs

Voorwoord

Sinds 1 januari 1996 is de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) van kracht. Deze wet is gemaakt om meer samenhang te brengen in de verschillende vormen van onderwijs binnen de sector Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie. De WEB moet leiden tot een stelsel dat deelnemers van zeer diverse pluimage opvangt met op de persoon toegesneden opleidingen.

Ook het versterken van de kwaliteit van de educatie en het beroepsonderwijs is een belangrijk uitgangspunt van de nieuwe wet. Het tot ontwikkeling brengen van talenten en het stimuleren van activiteiten in bedrijven en scholen spelen daarbij een belangrijke rol.

In het veld van volwasseneneducatie en beroepsonderwijs is grote behoefte aan informatie over de consequenties van de WEB. Er worden de komende jaren immers een groot aantal bestuurlijke en onderwijskundige vernieuwingen doorgevoerd. De directie BVE is daarom gestart met de publikatie van een reeks algemene en themabrochures over de WEB.

De eerste brochure geeft een samenvatting van de WEB op hoofdlijnen. In de tweede brochure is de volledige wettekst opgenomen. De themabrochures behandelen enkele specifieke onderwerpen uit de WEB. Een overzicht van de thema's treft u achterin de brochures aan.

Met vragen, opmerkingen en suggesties kunt u contact opnemen met het Informatiecentrum voor Beroepsonderwijs, Volwasseneneducatie en Hoger Onderwijs (ICO/BVH). Het centrum is bereikbaar op werkdagen tussen 9.00 en 16.30 uur.

De kwalificatiestructuur beroepsonderwijs

Algemeen Sinds jaar en dag leidt het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en leerlingwezen op voor allerlei diploma's en certificaten. Deze zijn in een geleidelijk proces van ongerichte en bijna onbeheerste groei tot stand gekomen. Dat heeft geleid tot een situatie, waarin nog maar weinigen door de bomen het bos kunnen zien. Er is te weinig samenhang tussen de talloze, soms kleine en soms verouderde opleidingen in het beroepsonderwijs.

De Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) maakt een einde aan deze versnippering en ondoorzichtigheid. De opleidingen in het beroepsonderwijs worden ondergebracht in een samenhangende kwalificatiestructuur met vier duidelijke opleidingsniveau's en twee leerwegen. Per bedrijfstak of branche wordt in de zogenoemde eindtermen vastgesteld wat deelnemers moeten kennen en kunnen om in aanmerking te komen voor een diploma op een bepaald kwalificatieniveau. Iedere kwalificatie bestaat uit een reeks deelkwalificaties, die op hun beurt worden beloond met een certificaat.

Vanaf 1 augustus 1997 maken alle opleidingen in het secundair beroepsonderwijs deel uit van de kwalificatiestructuur. De huidige opleidingen worden dan bovendien vervangen door een vijftal nieuwe opleidingen, die aansluiten bij de niveau's uit de kwalificatiestructuur. Het kort en lang mbo en het primair, secundair en tertiair leerlingwezen verdwijnen. In veel gevallen zullen de opleidingen overigens wel, in een opgefriste versie en onder een andere wettelijke naam, worden voortgezet.

Bijzonder is dat de kwalificatiestructuur beroepsonderwijs ook open staat voor het particulier onderwijs. Particuliere instellingen krijgen, op bekostiging van hun opleidingen na, dezelfde rechten als de instellingen die wel door de overheid worden bekostigd. Net als de bekostigde opleidingen moeten de particuliere opleidingen voldoen aan alle eisen van de nieuwe kwalificatiestructuur, bijvoorbeeld op het gebied van aanmelding, kwaliteitsbewaking en consumentenbescherming.

Kwalificatieniveau's Deelnemers aan het beroepsonderwijs stromen in de nieuwe situatie uit op vier kwalificatieniveau's. Aan elk niveau is een nieuwe opleiding verbonden. Het vierde en hoogste niveau kent twee nieuwe opleidingen. Alle opleidingen kunnen in principe twee leerwegen bevatten: een beroepsopleidende leerweg, waarbij de omvang van de beroepspraktijkvorming tussen de twintig en zestig procent ligt, en een beroepsbegeleidende leerweg, waarbij het percentage beroepspraktijkvorming meer dan zestig procent is. De beroepsopleidende leerweg lijkt sterk op het voltijdse middelbaar beroepsonderwijs. De beroepsbegeleidende leerweg is vergelijkbaar met het leerlingwezen.

Schematisch ziet de nieuwe situatie er als volgt uit:

Niveau	Opleiding	Duur
1 Eenvoudige uitvoerende werkzaamheden	Assistentopleiding	0,5-1 jaar
2 Uitvoerende werkzaamheden	Basisberoepsopleiding	2-3 jaar
3 Volledige zelfstandige uitvoering van werkzaamheden	Vakopleiding	2-4 jaar
4 Volledige zelfstandige uitvoering van werkzaamheden met brede inzetbaarheid dan wel specialisatie	Middenkaderopleiding Specialistenopleiding	3-4 jaar 1-2 jaar

NB: Een aantal - kort durende - opleidingen is ondergebracht in een aparte categorie. Deze opleidingen duren tenminste 15 weken.

De 'startkwalificatie', waarover iedere burger minimaal zou moeten beschikken, wordt behaald op het tweede niveau van de kwalificatiestructuur (basisberoepsbeoefenaar). Het gaat daarbij om het beschikken over vaardigheden, die nodig zijn voor het uitvoeren van enigszins gecompliceerde routines en standaardprocedures. De verantwoordelijkheid beperkt zich daarbij tot het eigen takenpakket. Het niveau komt globaal overeen met het huidige niveau primair leerlingwezen of kort middelbaar beroepsonderwijs.

Echt nieuw is het eerste niveau (assistent) van de kwalificatiestructuur. Het is in het leven geroepen om te voorzien in een behoefte aan gediplomeerden op dit niveau. Bovendien biedt het een mogelijkheid om deelnemers die niet in staat zijn een startkwalificatie te halen toch met een diploma de arbeidsmarkt op te

laten gaan. Vergeleken met de basisberoepsbeoefenaar zal de assistent minder gecompliceerde werkzaamheden uitvoeren, die meestal een lagere snelheid van handelen en denken vragen.

Op niveau drie (vakfunctionaris) houdt de afgestudeerde zich niet alleen meer bezig met de uitvoering van het eigen takenpakket. De vakfunctionaris moet zich kunnen verantwoorden tegenover collega's en controleert en begeleidt het toepassen van standaardprocedures door anderen. Ook het bedenken van procedures als het gaat om werkvoorbereiding en beheer zal tot zijn of haar vaardigheden behoren. Het niveau komt ongeveer overeen met dat van het secundair leerlingwezen.

Het vierde niveau (middenkaderfunctionaris of specialist) vereist beroepsonafhankelijke vaardigheden, zoals tactisch en strategisch handelen. De middenkaderfunctionaris of specialist zal uitdrukkelijk een hiërarchische verantwoordelijkheid gaan dragen, waarbij het niet gaat om verantwoordelijkheid in uitvoerende zin, zoals bij controle en begeleiding, maar meer om formele, organisatorische verantwoordelijkheid. Verder behoort het bedenken van nieuwe procedures tot het takenpakket. Het niveau van de middenkaderfunctionaris is het best te vergelijken met afgestudeerden van het huidige lang-mbo. Het niveau van de specialist komt globaal overeen met dat van het tertiair leerlingwezen.

Eindtermen Kern van de kwalificatiestructuur zijn de eindtermen. Daarin wordt, op een zeker abstractieniveau, aangegeven wat van de deelnemers op elk van de kwalificatieniveau's (inclusief de deelkwalificaties) wordt verwacht. Voor iedere bedrijfstak of branche worden de eindtermen ontworpen door de landelijke organen voor het beroepsonderwijs. Daarin bezetten werkgevers, werknemers en onderwijsinstellingen ieder eenderde van de bestuursplaatsen. De minister van onderwijs stelt uiteindelijk de eindtermen vast.

Gezegd kan worden dat de eindtermen de communicatie regelen tussen bedrijfsleven, onderwijs en deelnemers. De partijen raken er door op de hoogte welke kennis en vaardigheden worden gevraagd en welke worden aangeboden. Ze verbeteren bovendien de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, doordat het bedrijfsleven via de eindtermen een grote mate van zeggenschap heeft over de inhoud van het beroepsonderwijs. Hoe de instellingen het onderwijs organiseren blijft overigens een zaak van henzelf.

Eindtermen zijn geen nieuw verschijnsel. Al in 1986 werd, na een

jarenlange discussie over de kloof tussen bedrijfsleven en beroepsonderwijs, besloten om ze te ontwerpen. Zowel voor het mbo als het leerlingwezen werden daartoe per bedrijfstak of branche overlegplatforms ingesteld. In 1993 stelde de minister van onderwijs de eindtermen voor het eerst vast, waarna de taken van de overlegplatforms door de landelijke organen voor het beroepsonderwijs werden overgenomen. De WEB bouwt hier op voort. Een groot verschil met de 'oude' situatie is echter dat de eindtermen meer samenhang moeten vertonen en internationaal beter vergelijkbaar dienen te zijn.

De eisen waaraan eindtermen en kwalificaties (het geheel van eindtermen op een bepaald kwalificatieniveau) moeten voldoen luiden puntsgewijs:

1. Een kwalificatie moet gebaseerd zijn op één of meer, brede en toe komstgerichte beroepsprofielen welke door de werkgevers- en werknemersorganisaties in de bedrijfstak zijn erkend.
2. De kwalificaties moeten voldoende onderlinge samenhang vertonen. Zo mogen er niet twee vrijwel gelijke kwalificaties zijn. Ook moeten gelijke deelkwalificaties gelijk worden benoemd, om doorstroming en het verlenen van vrijstellingen makkelijker te maken.
3. In de eindtermen en kwalificaties dient rekening te worden gehouden met de toenemende internationalisering van de economie.
4. Een kwalificatie moet liggen op één van de vier kwalificatieniveau's. Het niveau is afhankelijk van drie criteria: de verantwoordelijkheid die een werknemer draagt, de complexiteit van het werk en de mate waarin kennis en vaardigheden in heel verschillende situaties toegepast moet worden (transfer van kennis en vaardigheden).
5. De kwalificatie moet drievoudig kwalificerend zijn: een deelnemer moet na afloop van de opleiding niet alleen geschikt zijn om een beroep uit te oefenen, maar dient ook in brede zin te kunnen functioneren in de samenleving en door te kunnen stromen naar vervolgonderwijs. Zo moet een kwalificatie op het hoogste niveau (niveau 4) goede slaagkansen bieden in het hoger beroepsonderwijs.
6. De zwaarte van de kwalificatie moet beschreven zijn in aantallen 'studiebelastingsuren' (sbu's). Deze sbu's geven de

hoeveelheid klokuren aan, die een deelnemer met een gemiddelde vooropleiding en een gemiddeld studietempo nodig heeft om het diploma te halen. Eén jaar bestaat uit 1600 sbu's.

7. De kwalificatie is opgebouwd uit deelkwalificaties. Een deelkwalificatie geeft na een toets een certificaat. Alle certificaten samen geven recht op het diploma. Kwalificaties en deelkwalificaties van een bedrijfstak, maar ook van de bedrijfstakken bij elkaar, moeten gelegenheid bieden om door te stromen of onderdelen te combineren.

Voordat een opleiding in de kwalificatiestructuur van start kan, wordt steeds dezelfde procedure doorlopen. Naast het vaststellen van de eindtermen, moet worden beslist over de leerwegen waarin de opleiding wordt aangeboden.

Ook wordt bekeken of de opleiding in aanmerking komt voor bekostiging door de overheid en welke deelkwalificaties onderworpen worden aan 'externe legitimering' door een instelling buiten de onderwijsinstelling zelf. De procedure kent de volgende stappen:

1. De sociale partners stellen voor de kernberoepen in hun bedrijfstak of branche beroepsprofielen op. Ze beschrijven per beroep de kerntaken en de daarvoor benodigde vaardigheden. Van belang is dat daarin zoveel mogelijk vooruit wordt gelopen op toekomstige ontwikkelingen.
2. Binnen elk landelijk orgaan voor het beroepsonderwijs kan een commissie onderwijs bedrijfsleven (COB) worden ingesteld, waarin onderwijsinstellingen en bedrijfsleven ieder de helft van de zetels innemen. De COB is verantwoordelijk voor het formuleren van de kwalificaties en de bijbehorende eindtermen, afgeleid van één of meer beroepsprofielen. Ook stelt de COB voor in welke leerwegen de opleiding wordt aangeboden, of de opleiding al dan niet bekostigd moet worden en welke deelkwalificaties onderworpen dienen te worden aan 'externe legitimering' door een onafhankelijke exameninstelling. Belangrijk is dat het landelijk orgaan advies vraagt aan de nieuw ingestelde Adviescommissie Onderwijs-Arbeidsmarkt (ACOA). Deze toetst alle kwalificaties en eindtermen aan de wettelijke eisen.
3. De landelijke organen dienen de eindtermen in bij de minister van onderwijs, met uitgebreide toelichting van de COB en advies van de ACOA. De minister stelt de eindtermen

uiteindelijk vast, na vooral te hebben gekeken naar het ACOA-advies en de wijze waarop dat ver werkt is. Ook neemt hij een beslissing over de leerwegen, de bekostiging en de 'externe legitimering'.

4. Vervolgens worden de opleidingen opgenomen in het centraal register beroepsopleidingen (crebo). Daarin staat welke opleidingen er zijn, bij welke instellingen ze (bekostigd en onbekostigd) worden aangeboden, wat de eindtermen zijn en in welke leerwegen de opleiding wordt gegeven. Ook vermeldt het register welke exameninstellingen beschikbaar zijn voor de 'externe legitimering' van examens.
5. Tot slot zijn de onderwijsinstellingen aan zet. Op basis van de eindtermen ontwikkelen ze onderwijsprogramma's voor de opleidingen die ze willen (en kunnen) aanbieden. Daarbij zijn de instellingen vrij om de studielast over meer of minder jaren uit te smeren. De bekostiging gaat uit van de normatieve studielast. In deze fase spelen ook de educatieve uitgeverijen een belangrijke rol. Zij vertalen de eindtermen in bruikbare leermiddelen. Met de bedrijven, tenslotte, worden afspraken gemaakt over de omvang en invulling van de praktijkcomponent.

Bijlage: passages uit de WEB

Artikel 6.1.1 Onderwijsaanbod instellingen

Het bevoegd gezag bepaalt welke beroepsopleidingen de instelling verzorgt. Ten aanzien van die opleidingen geldt de aanspraak op bekostiging uitsluitend indien Onze Minister krachtens artikel 2.1.1 heeft besloten dat de opleidingen voor bekostiging in aanmerking komen.

Artikel 6.1.2 Adviescommissie onderwijs-arbeidsmarkt

1. Onze Minister stelt een adviescommissie onderwijs-arbeidsmarkt in, belast met:
 - a. de beoordeling van de doelmatigheid van de beroepsopleidingen die de instellingen voornemens zijn te verzorgen of reeds verzorgen, gelet op het geheel en de spreiding van het aanbod van beroepsonderwijs, en
 - b. de in artikel 7.2.5 bedoelde taak.
2. De commissie bestaat uit zes leden. Drie leden worden benoemd door Onze Minister. Van de overige leden wordt door Onze Minister een lid benoemd op voordracht van de landelijke organen, een lid op voordracht van de werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties, en een lid op voordracht van de instellingen, bedoeld in de artikelen 1.3.1 en 1.4.1. Onze Minister benoemt voor elk lid een plaatsvervangend lid. De derde volzin is van overeenkomstige toepassing.
3. De leden en plaatsvervangende leden worden door Onze Minister geschorst en ontslagen. De benoeming geschiedt voor een termijn van vier jaren. De leden en plaatsvervangende leden zijn opnieuw benoembaar. De leden en plaatsvervangende leden worden tussen tijds op eigen verzoek of om zwaarwichtige redenen ontslagen. Aan het ontslag om zwaarwichtige redenen kan een schorsing vooraf gaan. Degene die een tussentijds opgevallen plaats vervult, wordt benoemd voor de duur van de voor degene in wiens plaats hij treedt nog resterende benoemingstermijn.
4. Onze Minister kan aan de leden een tegemoetkoming toekennen

Artikel 6.4.1 Het Centraal register beroepsopleidingen

1. Het Centraal register beroepsopleidingen is een systematisch geordende verzameling gegevens met betrekking tot de beroepsopleidingen die door de instellingen, bedoeld in de artikelen 1.3.1 en 1.4.1, worden verzorgd. Onze Minister is belast met de aanleg, het beheer en de bekendmaking van het register en met het verstrekken van informatie uit het register.
2. Het Centraal register wordt jaarlijks voor 1 februari bekendgemaakt. Van deze bekendmaking wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Het register heeft betrekking op het studiejaar dat aanvangt in datzelfde jaar.
3. Onze Minister stelt de inrichting van het Centraal register vast. Onze Minister stelt de landelijke organen in de gelegenheid, hem een voorstel te doen voor de indeling van het Centraal register.
4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden vastgesteld met betrekking tot het verstrekken van informatie uit het Centraal register. Daarbij kan worden bepaald dat voor het verstrekken van informatie aan anderen dan de bevoegde gezagsorganen van de instellingen en exameninstellingen waarop deze wet betrekking heeft, een vergoeding verschuldigd is.
5. Het Centraal register bevat van elke beroepsopleiding de volgende gegevens, voor zover van toepassing:
 - a. de naam van de opleiding en van de instelling die de opleiding verzorgt, alsmede in welke leerweg of leerwegen de opleiding wordt verzorgd,
 - b. welke eindtermen van toepassing zijn,
 - c. de indeling in het register,
 - d. of de opleiding vermeld is in het overzicht, bedoeld in artikel 2.1.1, derde lid,
 - e. de studieduur,
 - f. of het een opleiding gericht op een bepaald beroep betreft, waarvoor bij of krachtens de wet vereisten zijn vastgesteld, daaronder mede begrepen vereisten welke zijn neergelegd in Richtlijnen van de Raad van Europese Gemeenschappen,
 - g. de namen van de exameninstellingen die gerechtigd zijn tot het verzorgen van de externe legitimering,
 - h. de in artikel 5.3, derde lid, bedoelde samenvatting,
 - i. de waarschuwing, bedoeld in artikel 6.1.5, eerste lid, artikel 6.2.3, eerste lid, of artikel 6.3.3, eerste lid, en
 - j. de bepaling dat de registratie zal worden beëindigd, alsmede het tijdstip waarop.

Artikel 6.4.2 De registratieprocedure voor beroepsopleidingen

1. Het bevoegd gezag meldt elke beroepsopleiding met de verzorging waarvan de instelling voornemens is een aanvang te maken, voor registratie in het Centraal register aan.
2. De aanmelding geschiedt voor 1 december van het jaar voorafgaand aan het studiejaar met ingang waarvan een aanvang gemaakt zal worden met de opleiding, onder vermelding van de gegevens, bedoeld in artikel 6.4.1, vijfde lid, onder a tot en met g. Bij de aanmelding van een nieuwe opleiding of van een wijziging van de gegevens, bedoeld in artikel 6.4.1, vijfde lid, onder b, e, f of g, voegt het bevoegd gezag van een bekostigde instelling de schriftelijke bewijs- stukken waaruit de juistheid van de overgelegde gegevens blijkt.
3. Onze Minister registreert de opleiding overeenkomstig de door het bevoegd gezag overgelegde gegevens in het Centraal register en doet de commissie, bedoeld in artikel 6.1.2, daarvan mededeling.
4. Indien de gegevens onjuist of niet volledig zijn, stelt Onze Minister het bevoegd gezag in de gelegenheid om, binnen een door Onze Minister te bepalen termijn, alsnog te voorzien in de vereiste gegevens. Onze Minister stelt de gegevens, bedoeld in artikel 6.4.1, vijfde lid, onder c, d, f en g, ambtshalve vast, wanneer het bevoegd gezag de juiste gegevens niet tijdig of niet volledig verstrekt. Onverminderd de artikelen 6.1.3, 6.1.4 en 6.1.6 weigert Onze Minister registratie in het Centraal register uitsluitend wanneer:
 - a. hij de gegevens binnen deze termijn niet of niet volledig heeft ontvangen,
 - b. hij, in afwijking van het oordeel van de commissie, bedoeld in artikel 6.1.2, in redelijkheid van oordeel is dat geen nieuwe opleiding wordt ingesteld,
 - c. een herziene indeling evenmin in redelijkheid passend geoordeeld kan worden voor de opleiding, of
 - d. hij de aanvraag, bedoeld in artikel 6.2.1, eerste lid, afwijst.
5. Onverminderd het in dit artikel bepaalde ten aanzien van de gegevens, bedoeld in artikel 6.4.1, vijfde lid, onder b, e, f of g, is dit artikel van overeenkomstige toepassing bij wijziging van de gegevens, bedoeld in artikel 6.4.1, vijfde lid, onder a tot en met d, f en g. Onze Minister wijzigt deze gegevens ambtshalve wanneer het bevoegd gezag deze niet tijdig of niet volledig verstrekt.

Artikel 7.2.2 Onderscheid beroepsopleidingen; niveau; leerwegen

1. De volgende beroepsopleidingen worden onderscheiden:
 - a. de assistentopleiding,
 - b. de basisberoepsopleiding,
 - c. de vakopleiding,
 - d. de middenkaderopleiding,
 - e. de specialistenopleiding, en
 - f. andere opleidingen.
2. De in het eerste lid bedoelde opleidingen bestaan uit:
 - a. een beroepsopleidende leerweg, omvattend een praktijkdeel van ten minste 20% en minder dan 60% van de studieduur, of
 - b. een beroepsbegeleidende leerweg, omvattend een praktijkdeel van 60% of meer van de studieduur, dan wel
 - c. zowel de onder a als de onder b bedoelde leerweg.
3. De opleidingen, bedoeld in het eerste lid, onder a tot en met e, richten zich op de kwalificatie voor opeenvolgende niveaus van beroepsuitoefening, waarbij de assistentopleiding is gericht op het eerste en de middenkaderopleiding en de specialistenopleiding op het vierde en hoogste niveau van beroepsuitoefening.
4. Aan de in het eerste lid bedoelde opleidingen kunnen ten behoeve van individuele deelnemers voorbereidende en ondersteunende activiteiten worden toegevoegd ter bevordering van het kunnen instromen in en met gunstig gevolg voltooien van de opleiding. Deze activiteiten maken geen deel uit van de opleiding. Voorbereidende en ondersteunende activiteiten zijn bestemd voor deelnemers wier voorbereiding naar het oordeel van het bevoegd gezag onvoldoende uitzicht biedt op verwezenlijking van de eindtermen van de opleiding binnen redelijke tijd.

Artikel 7.2.3 Deelkwalificaties

Eindtermen voor beroepsopleidingen zijn onderverdeeld in deelkwalificaties. Een deelkwalificatie is een combinatie van eindtermen, vastgesteld voor een bepaalde beroepsopleiding, die in het licht van de uitoefening van het beroep waarop de opleiding is gericht een zelfstandige betekenis hebben.

Artikel 7.2.4 Vaststelling eindtermen beroepsonderwijs in het kader van de landelijke kwalificatiestructuur

1. Met het oog op de totstandkoming van een landelijke kwalificatie structuur, gericht op de aansluiting tussen het aanbod van het beroepsonderwijs en de maatschappelijke behoeften daaraan, mede in het licht van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden, draagt Onze Minister, in voorkomende gevallen in overeenstemming met Onze Minister wie het gezien de aard van de in artikel 7.2.6 bedoelde vereisten mede aangaat, zorg voor het vaststellen en onder houden van een samenhangend en gedifferentieerd geheel van eind termen, onderverdeeld in deelkwalificaties, voor beroepsopleidingen die voor de desbetreffende bedrijfstakken of beroepencategorieën van betekenis zijn. Op voorstel van het landelijk orgaan worden daar toe voor 1 september bij ministeriële regeling per beroepsopleiding de eindtermen en de indeling daarvan in deelkwalificaties en de in artikel 7.2.2, tweede lid, bedoelde leerwegen vastgesteld. In geval van een landelijk orgaan waarvan de samenstelling van het bestuur voldoet aan artikel 9.2.1, tweede lid, onder b, wordt het voorstel gedaan door de commissie onderwijs-bedrijfsleven. Van het voorstel maakt mede onderdeel uit een voorstel, ten aanzien van welke deelkwalificaties die verplicht zijn voor het behalen van het diploma van de desbetreffende beroepsopleiding sprake dient te zijn van externe legitimering, met dien verstande dat de externe legitimering de kleinst mogelijke meerderheid omvat van het totale aantal verplichte deelkwalificaties van die opleiding. Het landelijk orgaan, onderscheidenlijk de commissie onderwijs-bedrijfsleven, doet zijn onderscheidenlijk haar voorstel voor 1 juni. De eindtermen hebben betrekking op opleidingen met de verzorging waarvan de instellingen in het studiejaar na het jaar van de vaststelling een aanvang kunnen maken.
2. Bij het voorstel voor de eindtermen voegt het landelijk orgaan, onderscheidenlijk de commissie onderwijs-bedrijfsleven, het advies van de commissie, bedoeld in artikel 6.1.2, alsmede het voorstel, bedoeld in artikel 1.5.2, tweede lid. Uit het voorstel blijkt dat het landelijk orgaan, onderscheidenlijk de commissie onderwijs-bedrijfsleven, voldoende acht heeft geslagen op de aansluiting tussen de opleidingen voorbereidend beroepsonderwijs, de opleidingen middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, de beroepsopleidingen en de opleidingen hoger beroepsonderwijs, in elk geval door raadpleging van vertegenwoordigers van die onderwijsvelden. Indien ook andere instanties nauw bij het voorstel voor de eindtermen zijn betrokken, maakt het landelijk orgaan in zijn voorstel, onderscheidenlijk maakt de commissie onderwijs-bedrijfsleven in haar voorstel melding van de wijze waarop het oordeel van die instanties is betrokken in het voorstel.
3. Bij het vaststellen van de eindtermen beslist Onze Minister of de opleiding wordt verzorgd in de beroepsopleidende leerweg of in de beroepsbegeleidende leerweg, dan wel kan worden verzorgd in beide leerwegen. Onze Minister beslist bij die gelegenheid tevens welke deelkwalificaties van de beroepsopleiding zijn onderworpen

aan externe legitimering.

4. 4. Het bevoegd gezag stelt de studieduur van de opleiding vast met inachtneming van de studielast. De studieduur kan verschillen voor onderscheiden deelnemers of groepen van deelnemers.
5. 5. De studielast van elke opleiding wordt uitgedrukt in normatieve studiejaren. Een normatief studiejaar telt veertig weken van elk veertig uren studie, daaronder mede begrepen het onderricht in de praktijk. De studielast bedraagt voor de onderscheiden in artikel 7.2.2, eerste lid, onder a tot en met f, bedoelde opleidingen het volgende aantal normatieve studiejaren of het volgende gedeelte daarvan:
 - a. a. ten minste een half jaar en ten hoogste 1 jaar,
 - b. ten minste 2 en ten hoogste 3 jaren,
 - c. ten minste 2 en ten hoogste 4 jaren,
 - d. ten minste 3 en ten hoogste 4 jaren,
 - e. ten minste 1 jaar en ten hoogste 2 jaren, en
 - f. ten minste 15 weken.
6. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing bij wijzigingen van de eindtermen en de indeling daarvan.

Artikel 7.2.5 Beoordeling voorstellen vaststelling en wijziging eindtermen

De in artikel 6.1.2, eerste lid, onder b, bedoelde taak van de in dat artikel bedoelde commissie behelst de advisering aan de landelijke organen onderscheidenlijk commissies onderwijs-bedrijfsleven over de in artikel 7.2.4, eerste lid, bedoelde voorstellen voor de eindtermen. De advisering heeft in elk geval betrekking op de vraag of en in hoeverre deze voorstellen bijdragen aan de totstandkoming van een kwalificatiestructuur als bedoeld in artikel 7.2.4, eerste lid.

Artikel 7.2.8 De beroepspraktijkvorming

1. Van elke beroepsopleiding maakt onderricht in de praktijk van het beroep deel uit.
2. De beroepspraktijkvorming wordt verzorgd op grondslag van een overeenkomst, gesloten door de in artikel 7.2.9 genoemde partijen. De overeenkomst regelt de rechten en verplichtingen van partijen en omvat met inachtneming van het dienaangaande bij of krachtens deze wet bepaalde, ten minste bepalingen over:
 - a. de duur van de overeenkomst en de omvang van de periode van de beroepspraktijkvorming,
 - b. de begeleiding van de deelnemer,
 - c. dat deel van de eindtermen dat de deelnemer tijdens de praktijkperiode dient te realiseren en de beoordeling daarvan, en

- d. de gevallen waarin en de wijze waarop de overeenkomst voortijdig kan worden ontbonden.
3. Het bedrijf dat of de organisatie die de beroepspraktijkvorming verzorgt, draagt zorg voor de begeleiding van de deelnemers binnen het bedrijf. Het bevoegd gezag beoordeelt of de deelnemer het in het tweede lid, onder c, bedoelde deel van de eindtermen heeft gerealiseerd. Met betrekking tot andere deelkwalificaties dan die waarop de externe legitimering betrekking heeft, betreft het bevoegd gezag bij die beoordeling het oordeel van het bedrijf onderscheidenlijk de organisatie, met inachtneming van de desbetreffende in de onderwijs- en examenregeling op te nemen regels.

Lijst van afkortingen

ACOA Adviescommissie Onderwijs-Arbeidsmarkt

AMvB Algemene Maatregel van Bestuur

AOC Agrarisch Opleidingscentrum

AVO Algemeen Voortgezet Onderwijs

BBO Beroepsbegeleidend Onderwijs

BPV Beroepspraktijkvorming

BVE Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie

CBO Cursorisch Beroepsonderwijs

CINOP Centrum voor Innovatie van Opleidingen

CITO Instituut voor Toetsontwikkeling

COB Commissie Onderwijs-Bedrijfsleven

FTE's Full Time Equivalenten

HAVO Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs

JWG Jeugdwerkgarantieplan

KVE Kaderwet Volwasseneneducatie

LOB Landelijk Orgaan Beroepsonderwijs

LNV Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

MAVO Middelbaar Algemeen Voortgezet Onderwijs

MBO Middelbaar Beroepsonderwijs

NT2 Nederlands als Tweede Taal

OCenW Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

OKF Omkering Kapitaaldienstfinanciering

O&O Onderzoek en Ontwikkeling (fondsen)

ORION Oriënterend Overleg (Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie)

PEIL Project Extra Instroom Leerlingwezen

P&O Personeel en Organisatie

RBA Regionale Bestuur voor de Arbeidsvoorziening

RMC Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (voortijdig schoolverlaten)

ROC Regionaal Opleidingen Centrum

SPIN Sonderingsgroep Proces INvoering

SVM Sectorvorming en Vernieuwing Middelbaar beroepsonderwijs

TWAO Tijdelijke Wet Arbeidsbemiddeling Onderwijs

VAVO Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs

VBO Voorbereidend Beroepsonderwijs

VBVE Vereniging Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie

VNG Vereniging van Nederlandse Gemeenten

VNO Verbond van Nederlandse Ondernemingen

VSV Voortijdig schoolverlaten

VWO Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs

WCBO Wet Cursorisch Beroepsonderwijs

WEB Wet Educatie en Beroepsonderwijs

WSW Wet Sociale Werkvoorziening

Titels

Deze reeks bestaat uit de volgende titels:

- 1 De Wet educatie en beroepsonderwijs in hoofdlijnen
- 2 De wettekst
- 3 De aanpak van de implementatie
- 4 Termen en definities
- 5 Regionale opleidingscentra en overige instellingen
- 6 De kwalificatiestructuur beroepsonderwijs
- 7 De rol van de gemeenten
- 8 De landelijke organen beroepsonderwijs
- 9 Het particulier onderwijs

De delen 1 tot en met 9 verschijnen in het voorjaar 1996.

Daarna zullen nog meer delen verschijnen. Ondermeer over de volgende onderwerpen.

- Het bedrijfsleven
- De deelnemers
- Het agrarisch onderwijs
- De kwaliteitszorg
- De examinering
- Het particulier onderwijs
- De kwalificatiestructuur educatie
- Het informatie-statuu
- Studie- en beroepskeuze
- Internationalisering